

1. Samenvatting voorstel

We staan aan de vooravond van een nieuw beleidsplan 2020-2023. Het regionaal risicoprofiel is een belangrijke pijler onder het regionaal beleidsplan van VRHM. Om in 2019 opnieuw een beleidsplan te kunnen vaststellen, dient het regionaal risicoprofiel eind 2018 gereed te zijn. VRHM heeft de ambitie om het nieuwe regionaal risicoprofiel een richtinggevend te laten zijn voor de doorontwikkeling naar een netwerkorganisatie. Hierbij geeft het risicoprofiel niet alleen inzicht in waarschijnlijkheid en impact van risico's, maar ook de rol in het bijbehorende netwerk en inzicht in (risico- en crisis)beheersmaatregelen.

2. Algemeen

Onderwerp:	Regionaal Risicoprofiel	Opgesteld door:	Risicobeheersing Josine Vos-Smit
Voorstel t.b.v. vergadering:	Algemeen Bestuur	Datum:	28 juni 2018
Agendapunt:	A.3	Bijlage(n):	
Portefeuille:	J.W.E. Spies (DB) H. Zuidijk (VD)	Status:	Informatief
Vervolgtraject besluitvorming:	N.v.t.	Datum:	N.v.t.

3. Toelichting

Achtergrond

De Wet veiligheidsregio's schrijft voor dat het bestuur van de veiligheidsregio ten minste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vast stelt (art. 14 Wvr). Dit beleidsplan dient mede gebaseerd te zijn op een door het bestuur van de veiligheidsregio vastgesteld risicoprofiel (art. 15 Wvr). Het huidige beleidsplan is vastgesteld voor de periode 2016-2019. Om in 2019 opnieuw een beleidsplan te kunnen vaststellen, dient het regionaal risicoprofiel eind 2018 gereed te zijn.

Het risicoprofiel als startpunt voor de doorontwikkeling naar een netwerkorganisatie

Een complexe samenleving als de Nederlandse moet adequaat kunnen inspringen op vele soorten veiligheidsrisico's. Ordeverstoringen, overstromingen, treinongevallen en terrorisme, maar bijvoorbeeld ook infectieziekten en uitval van nutsvoorzieningen vormen een continue bedreiging van de vitale belangen van de samenleving. Om deze bedreigingen het hoofd te kunnen bieden, moeten overheidsinstanties, bedrijfsleven en de burger nauw samenwerken.

VRHM richt zich op het beschermen van veiligheid en continuïteit van de samenleving. VRHM wil de gezaghebbende duider van risico's zijn die kunnen leiden tot maatschappelijke ontwrichting. Dit betekent dat VRHM inzicht en overzicht heeft in risico's, én hierbij de verbinding kan maken met risico- en crisisbeheersing. Hierbij heeft VRHM inzicht in haar positie in de netwerken die horen bij de verschillende risico's, de bijbehorende bevoegdheden en verantwoordelijkheden, en de aanpak die hierbij past.

Deze visie sluit aan bij de aanbevelingen van de visitatiecommissie (Rapport visitatie Hollands Midden d.d. 16-02-2017). Eén van de aanbevelingen is de ontwikkeling van VRHM naar een netwerkorganisatie meer handen en voeten te geven. Hierbij is het wenselijk om vraagstukken mee te nemen, zoals hoe maak je als organisatie 'partnerkeuzes', hoe bepaal je de intensiteit van samenwerking en hoe speel je in op de steeds grotere rol van zelfredzaamheid en particulier initiatief.

Het risicoprofiel is een belangrijke pijler onder het beleidsplan en brengt bovenstaande punten bij elkaar. In het risicoprofiel worden risico's geïventariseerd en geanalyseerd die kunnen leiden tot maatschappelijke ontwrichting. Mede op basis hiervan wordt samen met hulpdiensten en andere partners ingezet op het voorkomen en beperken van maatschappelijke ontwrichting en het herstellen van de continuïteit van de samenleving tot een niveau dat zij weer zelfstandig kan functioneren.

Het instrumentarium van het risicoprofiel wordt ingezet voor het versterken van de samenwerking met partners, als opmaat voor een gezamenlijke agenda. Dit is wel een groeiproces, waarbij een aantal stappen in het nieuwe risicoprofiel gezet kunnen worden, en een aantal de komende beleidsperiode.

Consequenties voor het regionaal risicoprofiel

Bij de aanpak voor het nieuwe regionaal risicoprofiel wordt op een aantal wijzen voorgesorteerd om bovenstaande te kunnen gaan realiseren. Daarbij wordt ook rekening gehouden met andere ontwikkelingen die van invloed zijn, zoals de omgevingswet.

- *Brede inventarisatie van risico's en inzicht in netwerk*
Bij de inventarisatie van risico's wordt breder gekeken dan de 'klassieke risico's' die opgenomen zijn in het huidige risicoprofiel. Daarnaast wordt niet alleen inzichtelijk gemaakt wat de impact en waarschijnlijkheid is, maar ook welke beheersingsmaatregelen getroffen worden (zowel op het gebied van risico- als crisisbeheersing) en welke partners hierbij betrokken zijn. Door breder te kijken wordt duidelijk welke risico's van belang zijn bij onze partners en welke rol VRHM speelt binnen dat specifieke netwerk. Aan de hand hiervan kan worden bepaald welke aanpak het beste aansluit bij het risico.
Bij de inventarisatie van risico's wordt onderscheid gemaakt in drie soorten risico's. Risico's waar de veiligheidsregio coördinerend (passerpunt) is in het netwerk (bijvoorbeeld grote branden), risico's waarbij de veiligheidsregio deelnemer is in een netwerk (bijvoorbeeld hoogwater, stroomuitval) en risico's die de veiligheidsregio monitort, en eventueel een faciliterende rol speelt (bijvoorbeeld antibiotica resistentie, vogelgriep). Dit onderscheid helpt in het bepalen welke wijze van analyse het beste aansluit bij het risico.
- *Verbinding met nationaal en gemeentelijk niveau*
In 2017 is door het Instituut Fysieke Veiligheid een verkennende studie gedaan naar samenhang in risico's en de aansluiting tussen regio's en Rijk. Hierin is een voorstel gedaan voor welke risico's primair een lokale/regionale aanpak toepasbaar is, waarbij primair een nationale verkozen moet worden en voor welke risico's een bovenregionale coalitie het meest effectief is. Het onderscheid in deze niveaus helpt beter te verbinding te maken met het juiste niveau en samenwerkingsverband, en daardoor de risicobeoordeling meer betekenis te kunnen geven. Hierbij gaat het dus niet alleen om aansluiting te vinden bij het nationale niveau, maar ook betere aansluiting bij het lokale niveau.
- *Aansluiten bij terminologie gemeenten*
Bij de vormgeving van het risicoprofiel wordt de indeling van risico's aangepast, zodat deze beter aansluit bij de terminologie zoals deze wordt gebruikt binnen gemeenten. Denk hierbij aan de thema's uit de collegeprogramma's en onderwerpen in de integrale veiligheidsplannen van gemeenten. Dit helpt later in het proces tijdens de consultatie van gemeenteraden, om een betere vertaling te kunnen maken van regionaal niveau naar lokaal niveau.

- *Aansluiten bij Omgevingswet*
De Omgevingswet biedt straks de mogelijkheid voor de veiligheidsregio om breder te adviseren op het gebied van fysieke veiligheid. Waar de advisering zich op dit moment veelal richt op gevaarlijke stoffen, biedt de Omgevingswet de mogelijkheid breder te adviseren zoals op het vlak van overstromingsrisico's. Het risicoprofiel geeft inzicht voor welke risico's op dit moment al risicobeheersingsmaatregelen (waaronder risicoadviesing) getroffen worden en waar nog kansen zijn om dit breder in te vullen.
- *Meenemen aspect 'beleving'*
In voorgaande risicoprofielen is objectieve analyse gemaakt van risico's. De afgelopen jaren is gebleken dat de risico's die leven binnen de maatschappij niet altijd overeenkomen met de objectieve risico's. Daarom is het van belang ook de beleving van risico's mee te nemen en dit onder andere te vertalen naar risicocommunicatie. Als basis hiervoor worden de resultaten van de veiligheidsmonitor gebruikt (een terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap).
- *Samenhang planvormen*
Er is behoefte aan een sterkere samenhang tussen de drie primaire planvormen (risicoprofiel, beleidsplan en crisisplan). Partnerschappen zijn een belangrijk onderwerp in de drie planvormen en vormen de verbindende schakel.

4. Implementatie en communicatie

Voor het opstellen en implementeren van het risicoprofiel is opdracht gegeven door de Veiligheidsdirectie. Op dit moment wordt gewerkt aan een plan van aanpak waar bovenstaande punten in zijn meegenomen.

In het plan van aanpak is bijzonder aandacht voor het proces dat wordt doorlopen om de eigen organisatie, gemeenten en andere partners mee te nemen in de ontwikkeling van het risicoprofiel. Het proces is even belangrijk als de inhoud en vorm van het risicoprofiel. Het proces wordt gezien als begin van de vervolgstappen die na het risicoprofiel en uiteindelijk regionaal beleidsplan gezet gaan worden om de ambitie van de veiligheidsregio verder vorm te geven. Het meenemen van de eigen organisatie, gemeenten en andere partners is een continu proces.

Het proces dient ook als voorbereiding van de consultatie van gemeenteraden in 2019. Conform de wet dienen gemeenteraden in de gelegenheid te worden gesteld, om mede op basis van het regionaal risicoprofiel, hun wensen kenbaar te maken voor het regionaal beleidsplan. Ter voorbereiding op de consultatie wordt ervoor gezorgd dat het risicoprofiel inhoudelijk te verbinden is met onderwerpen die spelen op gemeentelijk niveau. Mov-ers worden betrokken bij de ontwikkeling van het risicoprofiel. Verder wordt het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur regelmatig geïnformeerd over de voortgang en om besluitvorming gevraagd bij belangrijke mijlpalen.

5. Bijlagen

n.v.t.